

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZEKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Oázis.

(b) Az obstrukció sivatagában, mely a magyar parlament levegőjét egyre fojtóbbá és gyilkosabbá teszi, valóságos oázis volt tegnap az az egy pár felszólalás, melyben a magyar képviselőház leghivatottabb szónokai felidéztek sirjából a nagy Rákóczi dicsőséges szellemét s pár pillanatra a legmagasztosabb visszaemlékezések s a méltó honfiai kegyelet felüdítő és megtisztító balsamát árasztották el abban a cizfra, de annál kórságosabb palotában.

Meleg és őszinte érzés áradt abból a lendületes felszólalásból, melylyel Hock János, a mi nagy fejedelmünk és urunk örökké élő emlékének áldozott; magával ragadta az átmelegült sziveket s alkalmat adott a Rákóczi-kor nagynevű és nagyérdemű historikusának Thaly Kálmánnak egy gyönyörű rögtönzésre, mely méltó visszhang volt a Hock szónoklatára.

Pár pillanatra elfeledtük, hogy körülünk a legádázabb gyilkos munka folyik; hogy még felülről halálos csapásra készülnek a magyar parlamentárizmus és szólás-szabadság, ezekkel együtt az egész

magyar alkotmány ellen, addig azok, a kik e csapást ravasz fondorlattal szántszándékkal felidéztek, kárörömmel gondolnak a felbőszített fejszés bukására, mert abból az ő csiribiri külön érdekeikre esetleg haszon fog háramolni.

Ő mily fölemelő érzés volt a magyar történelem legnemesebb példáinak, a honszerem, a szabadság önfeláldozó hőseinek s ezek közt a legnagyobbak, — a legtündöklőbb alaknak viszontlátása, áldott emlékeik napsugaras ragyogásában való gyönyörködés.

S mily visszataszító s elszomorító volt annak felgondolása, hogy a hősök, a kik a hazáért küzdöttek, hontalan bujdosók, földönfutók lettek és a latrok, a kik a hazát eladták: urak lőnek... Mert mindig voltak, mindig akadtak eladó magyar emberek, kik a bitorló hatalom készséges eszközeiül felajánlkoztak; s a kik a haza érdekeinél mindig előbbre valónak tartották a saját önző céljaikat.

Valóban sohasem volt időszerűbb e tanulságos példák felelevenítése a magyar parlamentben, mint éppen ebben az időpontban. S keserű kacajra kellett fakadnunk, mikor láttuk azt a fejvesztettséget és tanácstalanságot, a mely a ma-

meluk táboron erőt vett, midőn új vezérek távollétében nem tudták magukat elhatározni, mi tévők legyenek? S végül is ők folyamodtak az obstrukció annyira kifogásolt eszközéhez, a névszerinti szavazás kéréshez — és annak másnapra halasztásához — mert nekik nincsenek saját érzéseik, vagy ha vannak, nem tudják: szabad-e azokat nyilvánítani? nem haragusz-nak-e meg odafenn Bécsben, a Rákócziak kirablóinak utódai?

S a zöld oázis hiába lengette feléjük hívogató lombjait; ők csak haladtak a maguk útján, mint a karaván, mely czipeli portékáit a sivatagban. S a hazafias lelkes szavakra csak azzal feleltek: „A kutya ugat, a karaván halad.“

POLITIKA.

Románok és szerbek aktivítása. Az aradi román tulzók — mint mi is megirtuk — a Tribunában kijelentették, hogy a románok az esetleg bekövetkezendő képviselőválasztásokon a szerbekkel és tótokkal közösen az ellenzéki aktivitás terére lépnek. Az ujvidéki Narodnoszt nevű szerb lap tegnapi vezércikkében kétségbe vonja e kijelentés komolyságát. A szerb lap azt írja, hogy az ily eljárás okvetlenül a kormány és a

Válasz.

Az élet szennyes árja zúg, forr
S hívólag integet felém —
A Bűn kiált: „gazdaggá teszek,
Megadok mindent neked én.

Ne ülj a parton buslakodva,
Esküdj hűséget énnekem.
Nélkülem nincs gyönyör a földön,
Add a kezed és jöjj velem!

Ne légy botor, álmoknak élve,
Az él itt csak, ki nékem él,
Enyém a nyár minden virága,
Tied a szenvedés, a tél“...

Nem is felelek a hívásra,
De némán, felelet helyett
Előveszem és ezer csókkal
Hintem be az arczképedet.

Vértessy Gyula.

A vörös rózsza.

Irtá: Anders Eriksholm.

I.

A paplakban nagyon egyenletes élet folyt: napközben a tiszteletes ur rendes kötelességeit végezte, Augusztá kisasszony pedig a háztartást látta el. Délután aztán összekerültek megint egy kis beszélgetésre. Mikor azonban lebukik a nap, a fehérhaju jó öreg összehajtogatja ujságjait, veszi kalapját és esti sétájára indul.

Augusztá kisasszony ilyenkor a konyhába megy, hogy a vacsorát elkészítse. Vacso-ra után megint elbeszélgetnek egy kicsit. Mihelyt azonban a vén falóra elüti a tizet, a paplakban kialszik a virág, mindenki aludni tér.

Igy élnek napról-napra atya és leány, már több, mint husz év óta, mióta a papné nyugodni tért a kis falusi temetőbe.

II.

A legutóbbi napok a csöndes paplakra is zajt, életet hoztak.
Trombitaharsogás verte fel a kis helység nyugalmát! a poros országuton fényes egyen-

ruhájú alakok vonultak el tánczó paripákon. Katonáság vonult keresztül a falun a nagy hadgyakorlatokra.

A fáradt csapatok a faluban pihenőt tartottak s a paplak csöndes szobáit is idegen hangok zaja verte fel.

A papéknak is kijutott az elszállásolásból.

Augusztá kisasszony künn foglalatoskodik a konyhában. Tele van mind a két keze munkával, hajnal óta süt, főz, hogy a hozzájuk szállásolt hadfiaknak ebédjük legyen.

Egyszerre az erdő szélén kibukkantak az első lovas alakok s pár pillanat múlva látni lehetett az egész fényes csapatot, a mint vágta a közeledett a falu felé.

Augusztá kisasszony kelletlenül állt az ablak elé, mintha ez a fényes felvonulás az ő számára semmiképpen sem volna kedves látvány. Az a fájdalmas rágás azonban, mely ott vibrált a szürkehaju vén leány ajkszögletében, azt mutatta, hogy fényes atillák régen pihenő, félig elfeledett emléket idéznek fel lelkében.

Később eltűnt a konyhában Augusztá kisasszony s tiz perczezel ezután illedelmes kopogtatással egy fiatal, leányos arczu hadnagy lépett az előszobába.

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézet

DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42-dik szám.

Tavaszi ruhák tisztítását

magyar nép leghatározottabb ellenakció-ját vonná maga után. Abban az esetben is — a mi ugyan valószínűtlen — ha sikerrel járna az akció, a szerbek csak a románok számára szednék ki a gesztenyét a parázsból. A románok úgy a magyarokra, mint a szerbekre nézve egyformán veszedelmesek. — Elkerülhetetlenül szükséges, hogy a szerb nemzetiség őszintén és minden mellékgondolat nélkül béküljön ki Magyarország alkotmányos helyzetével. Ez az egyetlen helyes szerb politika.

A tövis.

— márczius 9.

Tisza István gróf nem akarta őszintén a békét. Ha akarta volna, soha se járult volna hozzá, hogy Khuen-Héderváry gróf a király személye körüli miniszter lehessen. Mert ez a kinevezés mint arczúrtetés éri a magyar nemzetet. Ugy éri a parlamentet is. A nemzetet azért, mert egy vesztegető, lelkiismeretlen s Magyarország közjogát védtelenül hagyó ember férközött a király közelébe, mint magyar miniszter. A parlamentet azért, mert ezt az embert maga a parlament leszavazta és megbuktatta.

Csak hogy a grancsár fölfelé bukott. Készleges szolgálja Bécsnek, kedves tehát előtte, nagyon szeretetreméltó és érdekes fizikónak tartják. A kinek gáláns kalandjai vannak és a ki bármi szolgálatra szívesen vállalkozik. Ismeri az előkelő félvilágot s ennek csillagai iránt sokszor magas körök is érdeklődnek. Lenézi, megvásárolhatóknak tartja a népképviselőt. Nemzetisége, anyanyelve nincs. Beszél németül, francziául, horvátul, magyarul, mindegyik nyelven egyforma jártassággal. Holmi nemzeti érzései nincsenek. Az öszbirodalmi polgár kiváló típusa. Hát hogyné szeretnék Bécsben:

De a magyar nemzet nem szereti a bánt. Sőt gyűlöli, mert klerikális, mert nemzetellenes, mert vesztegetésbe kevert — Hajdu Etelkája van. És most vád alatt áll, a melynek aktái még nincsenek elintézve.

És Tisza István ennek az embernek miniszterré való kinevezését helyesli, elő-

készíti, ellenjegyzí. Nem, Tisza István soha se akarhatta őszintén a békét. Ha akarta volna: ezt a tövist nem szurta volna bele a magyar nemzet szívébe.

Tudjuk nagyon jól, hogy azért lett Khuen miniszter, mert állás kellett neki. A báni méltóságból elhívták, de mint miniszterelnök nem maradhatott helyén. Háromszor kísérleteztek vele. Mindhiába. Kicsőp-pent a méltóságból. Azóta csak úgy ügyelgett a világban, hivatal és foglalkozás nélkül. Még világot járni is elindult. Most hazatért, muszáj volt neki foglalkozást adni. Hát legyen a latere miniszter, annak ugy sincs semmi dolga. De díszes, méltóságos hivatal. Így lett Khuen gróf magyar miniszter.

De ez a tövis nagyon fáj nekünk. Boszant, szur és mérges sebet okoz. Be kell látnunk, hogy hasonlíthatatlan göggyét folyton-folyvást érezteti velünk a császári Bécs. Ti megbuktattátok a mi miniszterelnökünket, a kedves Károlyt? Csak azért is miniszter lesz. Nesztek a válasz. Tisza István nagyon vétkes abban, hogy e rut göggné utat engedett.

És a dícső szabadelvű párt! Leszavazta, dezavualta, másodsor is kilökte a Lloyd-klubból. A grancsár mint Corjolánus átkozódva hagyta ott a pártkört s miután előbb becsmerlőleg nyilatkozott az ellenzékéről, most megvetéssel szólt a saját pártjáról. No hiszen ebben volt némi igazsága. És most ez a párt örvendezik a grancsár visszatértén, az ellenzék támadásai ellenében védelmébe veszi s nyilvánosan megszorítja a Szapáry Laczi barátjának a kezét.

Tacitus lapjai jutnak eszünkbe a római sülyedés korából. Ennek a pártnak nemcsak elve, meggyőződése nincs, de nincs még önérzete sem. Legalább annyi haszna van ennek a legujabb kinevezésnek, hogy ezt is megtudta az ország közönsége.

A tövis pedig ott marad, mélyen beleszurva a haza testébe. Nincs, aki kihuzza. — A miniszterek még mélyebbre nyomják befelét.

Csak hadd nyomják. Ezt a politikai rendszert, amely Deák Ferencz alkotását gyűlöletessé engedte válni, eddig is gyűlöltük

szívünkben; most pedig, mikor egy Khuen-Héderváryt a keblére ölél, megutáljuk minden csópp vérünkkel. Csak hadd sülyedjen ez a párt a mélységek mélységébe, az elvtelenség, a férfiatlanság, az önérzetnélküliség legfenekére; utóvégre még megtörténhetik, hogy nem politikailag, hanem etikailag teszi tönkre magát.

Husz éven felüli hazafiak.

A választói jog reformja.

— márczius 9.

E hó közepén nagy arányú statisztikai adatgyűjtés indul meg Magyarországon, keserves perczeket okozva azoknak, akik a statisztikai lapok kitöltésének nem barátai. Azért rendelték el a kisebb népszámlálással fölrő adatgyűjtést, hogy a választói jog reformja érdekében tájékozódást szerezzenek s a törvényjavaslatot kellő alapon elkészíthessék. A husz éven felül levő honpolgárok összeírása márcz. 15—30-ika között megy végbe, bizonyára sok helyen ijedelmet okozva, mert attól fognak félni, hogy adóemelés rejlik a háttérben.

A statisztikai lapot kitöltő hazafinak sok mindenféle vallomást kell papirostra vetni. Fel kell jegyeznie, hogy mi a neve, mikor született, hogy mi a foglalkozása és hol van alkalmazva. Szólnia kell az anyanyelvről, vagyis azon nyelvről, a melyet legjobban és legszívesebben beszél. Számot kell adni műveltségéről és arról, hogy milyen iskolákat végzett.

Az öregeknek ki kell keresni érettségi bizonyítványukat, vagy diplomájukat, hogy beszámolhassanak arról is, hogy ezeket mikor és melyik tanintézetben nyerték. Meg muszáj mondani azt is, hogy a választói névjegyzékbe föl vannak-e véve, a mi pedig sok esetben bajjal fog járni, mert tömérdek az olyan halandó, a ki a választások iránt nem érdeklődik és a kinek fogalma sincs arról, hogy a választói névjegyzékben szerepel-e?

Nem kis nehézségbe ütközik majd annak bevállása is, hogy az 1903-ik évben mennyi és miféle adót vetettek ki rá. 1903-ban ugyanis nem kellett adót fizetni s

kellett ennek a fiatal embernek éppen ebbe a házba jönnie, miért éppen ebbe a házba?

IV.

...A vörös rózsza újra mesélni kezdte az elfeledett történetet két fiatal lényről, a kik itt sétáltak kéz-kézbe a kertben. A férfi letört egy-egy vörös rózsát éppen arról a bokorról és odatűzte a leány keblére. Egy vörös rózsát... ennyi jutott ki a leánynak a földi boldogságból! Mikor elbusuzott, azt mondta, visszajön és ő visszavárta. Nem jött el! A vörös rózsza elhervadt s vele hervadtak el arczának rózsái is...

A tiszteletes ur lejött a hadnagygyal a kertbe Augusztáért. A kis hadnagy észrevette a vörös rózsát s lelkesedve megcsodálta. Augusztá kisasszony mosolyogva törte le a virágot s odatűzte a hadnagy vállzinórjába.

— Milyen szép! — mondta a kis hadnagy. — Az ősz virágai a legszebbek s a legtöbb gyönyörűséget szerzik...

— Igen, — szolt elmélázva Augusztá kisasszony — a legszebb az ősz virága. A rózsza, mely kora tavasszal fejti bimbóját, sokszor, igen sokszor lefogy, mielőtt még virult, illatozott volna...

III.

Ebédnél ültek: a tisztelendő ur, a fiatal hadnagy és Augusztá kisasszony.

A hadnagy apró történeteket mesélt el a tarka katonaelvből.

Augusztá kisasszony hallgatva ült az asztal mellett. Lopva, hosszan nézett az idegenre. Katonásan rövidre vágott barna haja, nemes hajlása sasorra, minden, mindene, még a neve is egy régi álmoképre emlékeztette őt.

— Bang hadnagy! Bang hadnagy... Folytonosan csak ez a név csengett a fülébe, mint a szakadatlan harangzugás, hogy szinte kimerült belé.

Beszélgetés közben néhány rokonának a nevét említette a hadnagy, mire a tiszteletes megkérdezte:

— Nem rokona ön Bang őrnagynak, hadnagy ur?

— A fia vagyok — válaszolt mosolyogva a hadnagy. — Ön tehát ismeri az atyámat, tisztelletes ur?

— Igen; azaz, hogy édes atyja egy izben itt volt elszállásolva nálunk épp úgy, mint most ön.

— No, ez nagyszerű — kacagott a hadnagy. — Mikor volt az?

— Huszonöt-huszonhat évvel ezelőtt.

E pillanatban a cselédeány behozta a tésztát s Augusztá kisasszony kínálva tolt a tálat a tiszt elé.

— Tessék, hadnagy ur! — Hangja azonban oly élesen hangzott, hogy a tiszteletes ur csodálkozva nézett leányára.

Augusztá kisasszony arczán lázrózsák égtek és kezei reszkettek.

— Kedves Augusztám — szolt a tiszteletes lágyan — neked megint a fejed fáj!

Vége az ebédnek is vége volt, az urak visszavonultak egy pipa dohányra s Augusztá lement a kertbe.

A levegő enyhe volt, csupa fény, csupa napsugár s a faszor mentén még illatoznak az ősz utolsó rózsái.

Augusztá kisasszony megállott egy rózsátó előtt és elgondolkodva merengett el egy félig nyílt piros rózsza felett, a mely eldugva virult a levelek között. Könnyű szatirikus mosoly jelent meg az ajk szögletében.

Milyen gyöngye is tud lenni egy asszony. Egy régi történet, egy elfelejtett mese, hogy el tudta kinezni! Ott bent a szobában hangosan dobogni érezte a szívet — hát nem nevelés az egy olyan vén lánynál, mint ő! De hát, Istenem, miért tud a sors olyan kegyetlen lenni! Miért

igly vajmi sokan nem néztek utána, hogy ex-lex nélkül hány korona adót és mily ezimen hajtottak volna be rajta, végrehajtás után. De nagy a számuk azoknak is, a kik soha sincsenek tisztában azzal, hogy mennyi adót vetettek ki rájuk, lévén arra berendezve, hogy csakis a licitáció előtt fogjanak a törlesztéshez.

Fel kell tüntetni a számadásra vontaknak ház- és földbirtoki viszonyaikat is holdanként és négyszögölenként kitüntetve, hogy például a birtokból mennyi a szántóföld, a rét és a szőlő.

Egyszóval lesz dolguk az uraknak és a szegény embereknek. — Minekutánna pedig mindez a választói jog reformja, tehát a nagy közönség érdekében történik, hát jó lesz megnyugodni a megváltozhatatlanba s a statisztikai lapokat lelkiismeretesen kitölteni. És pedig azért is, mert a nem engedelmességek birságát sóznak a nyakába.

A statisztikai adatok összeállítására kitűzött terminus községek számára készült és a rendelet nem tesz különbséget a község és a város között. Igy pl. a 80,000 lakosu Debreczen területéről is 15 nap alatt össze kell gyűjteni az adatokat, meg Mikepércs községben is. Mikepércsre elég a 15 nap, Debreczenre kevés. De mert a választói jog reformjáról van szó, a város elállott eredeti tervétől, nem intéz felterjesztést a felelősség elhárítására, hanem megpróbálja a rendelet végrehajtását.

Az elrabolt gyerek.

(Saját tudósítónktól.)

— márcz. 9.

A nagyváradi rendőrségnek azon az osztályán, a hol a talált és elveszett portékákat szokták bejelenteni, izgalmas jelenet történt tegnap délelőtt. Mandelényi Béla rendőrfogalmazóhoz kétségbeesett zokogással nyitott be egy bakfis leány. Szavát alig lehetett venni a kicsikének s időbe telt, míg borzadozva elbeszélte, hogy a két éves kis hugát, a kékszemű Bozsikét elrabolták a cigányok. Ibsen ködös, szaggyalott stílusában beszélt a csuf, rongyos hadról, a mely végig ballagott a Teleki-utczán. A bébé kint játszadozott az udvaron. Kék bársonyos köpenykeje volt rajta. Azután betopant egy fekete képű asszony, bugyor a hátán. — A szomszédok látták, mikor ölébe kapta a szőke gyermeket.

A fogalmazó meghatottan hallgatta a drámai részleteket. Aztán kopogtak az ajtaján. Széles vállu, robusztus munkásember lépett a szobába. A szeme csupa könny, a hangja remegett:

— En apja vagyok a kicsikének. Ugy-e a leányom elmondta már a szerencsétlenséget?

A szívében megrendült erős férfi sirva nevezte meg a tanukat, a kik látták a szörnyetegot, a mint az ő szemefényével, a rablott gyerekekkel átvágódott a szántóföldeken az Arad felé vezető uton.

A rendőrség sürgős intézkedéseket tett, hogy a gyermek és gonosz elrablója kézre kerüljön. A fogalmazó értesítette az összes vámröröket, azután mozgósították a bűnügyi osztály összes nyomozó rendőreit, azonfelül a szomszédtság bottal, doronggal indult a boszorkány üldözésére.

Alkonyatra járt az idő, mikor fáradtan, kimerülve, izzadtan jelentkezett Bot György rendőr a fogalmazónál:

— A gyereket megtaláltuk.

— Hol, merre? lelkendezett a rendőrtiszt, a ki maga is nagy szimpatiaival érdeklődött a csöppség sorsa iránt.

A rendőr haptákba vágta magát és szalutált:

— Jelentem alássan, ott játszott akicsi dél óta a szomszéd házban. Éppen ott, a hol senki se kereste.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szerda: Brankovics György (A bérlet.)

Csütörtök: Fecskék (B bérlet.)

Péntek: Fecskék (C bérlet.)

Szombat: Fecskék (A bérlet.)

Vasárnap délután: Fifi; este: Magdolna (B bérlet.)

Casanova. Tegnap este nagy közönség előtt a Casanova került színre, melynek hármas női szerepéhez Felhő Rózsit legszebb sikerei fűzik. Tegnap is ugyancsak kivette részét a tetszésnyilvánításokból s különösen a gunár kuplét ismételtette meg többször a közönség. — Mezey, de általában a többi szereplők is nagyon tetszetek.

Brankovics György. Ma este Csiky László fogja eljátszani egyik legjobb szerepét Brankovics Györgyöt. Ennek a kiváló művészembernek oly ritkán van alkalma szép tehetségét érvényesíteni, hogy most, mikor végre megfelelő szerephez jut, bizonyára nagy érdeklődéssel fog viseltetni a közönség fellépése iránt.

A Fecskék. Konti nagy sikert aratott operettje holnap este kerül bemutatásra, a vezető szerepben Felhő Rózsival. Az operett egyik legjobb tulajdonsága az is, hogy valóságos fehér estét szerez a műsornak. A kedves librettó ugyanis nélkülözi a sikamlós szellemességeket s a fiatal hölgyközönségnek nem lesz okapírulni a darab mulatságos jelenetein.

A japán harezi induló.

— Saját tudósítónktól. —

— márczius 9.

Most, hogy a világ érdeklődésének közepette a japán krizantémumos lobogó élet-halálarcot viv szent András keresztes zászlójával, olvasóink közül számosan sürgető kérdésekkel fordultak hozzánk, hogy milyen lehet az a harezi riadó, melynek hangjainál a fűrge japán katonák vakmerően rohannak győzni, vagy meghalni.

A kérdés s az érdeklődés teljesen indokolt. A japáni nép mellett talán mi vagyunk a leghivatottabbak arra, hogy méltányolni tudjuk egy harezi riadó lelkesítő hatását. A mi vérforraló Rákóczi-indulónk után századok folyamán a magyarok ezrei rohantak a halál torkába, mert a magyarok meghaltak, ha kellett, hogy a nemzet becsülete folt nélkül maradjon. Épen azért rögtön intézkedtünk, hogy tókiói levelezőnk bábelén azonnal küldje el az induló szövegét.

A levelező visszaüzent, hogy léghébeben küldje-e, vagy tenger alattin. Ez nem volt épen szórszálhasogatás, vagy léha kötekedés, mert városunk nem fekszik tenger partján. Ámde mi felvilágosítottuk, hogy egész bátran elkuldheti tenger alatti kábelén, mert ennek nyulványai egész a szerkesztőségig ágaznak és mindössze néhány méternyi hosszúságban függenek a levegőben.

A szöveg megérkezett a levelező azon

utbaigazító megjegyzésével, hogy a japánok ezt mostanában a francia Marseillaise dalamára éneklék. Sietünk tehát leadni:

Hirosima ta ka macsu
Oszaka yura tókió!
Portartur mukden Vladivoszto
Cse mulpo pjöngjang mezampo
Cse mulpo pjöngjang mezampo,
Oszaka jamagata akita
Kiucsiu niucsvang
Hakó date hiroszaki
Jesszó kvantung jokohama
Vej haj vej! Makarow!
Bajkál Alexejev!
Togó, Togó, Mutsu hitó
Karbin, Kuropatkin.

Ez a japán szöveg egyik kiváló orientalista munkatársunk hevenyészett fordításában így szól:

Japán városok fiai, oly magasra növekedjék kebletek harezi tüze, mint a Jura hegység (Csehországban? ford.)

Mert Port-Arturból, Mukdenből és Vladivosztokból gonosz óriások törnek őseit tüzhelyére, szétrombolják isteneitek szobrai és ékes mezőitek lótuszvirágszállait durva csizmáikkal akarják széttaposni.

De csak jöjjön Makarov tengernagy, vége lesz itt neki (Vej haj vej!). Alexejev már porig alázva bujkál Szibéria hósvatagjain, míg Togó admirális Mutsuhito császár parancsára merészen rátör a Karbinban székelő Kuropatkin vezérre.

A fordítás hitelül:

Köngcsu márki.

NAPI HIREK.

— **Szombatfalvay Albert**, az Országos Statisztikai hivatal titkára, ma hivatalos ügyekben Debreczenben járt s a délelőtt folyamán tisztelgett Kovács József polgármesternél is.

— **A színházi pályázathoz.** Oláh Károly kulturtanácsos legközelebb Máramarosszigetre és Nyiregyháza megyébe megy, hogy megkísse a szerződést a debreczeni színikerület további fentartására vonatkozólag. Máramarosszigetnek és Nyiregyháza megyének ugyanis a debreczeni színikerületre vonatkozó megállapodása ez évben hatályát veszti s új szerződésre van szükség, annyiival is inkább, mert az új pályázati feltételek értelmében Debreczen az eddigi szokástól eltérőleg 6 évre választ szinigazgatót.

— **Sertésvészes hus Debreczenben.** Nagyon felizgatta a kedélyeket az a tudat, hogy a debreczeni közönség számára a debreczeni piaczon és egyes hentes üzletekben sertésvészes húst is árultak. — Hanem megnyugtató közölhetjük, hogy az említett eset óta a hatóságok olyan szigorú ellenőrzést gyakorolnak, hogy a jövőben ki van zárva, hogy romlott sertés- vagy más hus kerüljön a forgalomba. A rendőrség bűnügyi osztályánál az erre vonatkozó ügyekben a vizsgálat foly, de ter-

mészetesen a vizsgálatnak minden dologra ki kell terjeszkedni s így egy-két nap alatt a nagy port felvert ügyet nem lehet végleg befejezni. Azonban úgy tudjuk, hogy a hatóságok a legszigorubban fognak eljárni a bűnösökkel szemben. Tegnap is Nagy Józsefné miképéresi kofától 4 forint ára vészes sertéshusból való kolbászt koboztak el s az illető ugyancsak ráfizetett a vásárra, mert ma a rendőrség 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A kolbászt megsemmisítette. Jeney Miklós, a bűnügyi osztály vezetője most az összes környékbeli városok és községek előljáróságaihoz felhívást bocsátott ki, a melyben meghagyja, hogy a jövőben szigorúan ellenőrizni fogják, hogy a vidéki husárosok csak a számukra kijelölt helyeken árulhatnak a piacon. Ezenkívül értesíti a hatóságokat, hogy az érdekelt vidéki husárosokat, — a kik Debreczenben szokták áruba bocsájtani — azokat figyelmeztessék, hogy csak kifogástalanul tiszta, egészséges húst hozzanak be a vásárra, mert minden esetben szigorú ellenőrzést alatt fognak állani. A piacon különben a rendőrség napnap mellett vizsgálatot tart.

— **Nagy szerencsétlenség a vasutnál.** Ily czímen megírtuk, hogy hétfőn déli előtt a Debreczenbe Nyiregyháza felől érkező vonat Hadház és Ujfahértó között elütötte Lendvai János pályafelügyelőt, a kinek mindkét lábát összeroncolták a vasut kerekei. Mint most értesitenek bennünket, Lendvai János, a kit a debreczeni kórházba vittek, dacára a gondos ápolásnak, a nagy vérvesztés következtében kapott sérüléseibe belehalt.

— **A sámsoni Kossuth-kör** szintén hazafias kegyelettel ünnepli meg márczius 15-ét. Mint tudósítónk jelenti, a sámsoni hazafias ünnepségek után este jótkönyvezélu táncmulatságot fog rendezni.

— **Házasság.** Nagy Vilmos kegyesrendi főgimnáziumi tanár, eljegyezte Szabó Gizella urhölgyet, özv. Szabó Antalné született Balkányi Szabó Elvira kedves és művelt leányát.

— **A Debreczeni Műpártoló Egyesület közgyűlése.** A Debreczeni Műpártoló Egyesület folyó évi márczius hó 20 án, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagy-tanácsstermében rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Mult évi számadás megvizsgálásáról szóló jelentés. 3. Az 1904. évi költségelőirányzat megállapítása. 4. Számvizsgálók választása. 5. Elnök választás. 6. Esetleges indítványok, melyek azonban az alapszabályok 32. §-ának f) pontja szerint a közgyűlés előtt nyolcz nappal az elnökségnek bejelentendők.

— **Vármegyei közigazgatási bizottság ülés.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága e havi rendes ülését folyó hó 14-én, hétfőn tartja mag Domahidy Elemér főispán elnöklété alatt, a melyen az egyes

szakelőadók terjesztik elő az elmúlt február hónapra vonatkozó jelentéseiket. Az ülés a vármegyei háznál reggel 9 órakor kezdődik.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A püspökladányi Cnewra Cadisa egyesület alapszabályait a miniszter jóváhagyta s tegnap küldte le azt a jóváhagyási záradékkal ellátva a vármegye alispáni hivatalához.

— **Hangverseny.** Ehrlich József zene-tanár f. évi márczius hó 10-én délután 5 órakor, az Arany-Bika dísztermében előhaladott tanítványaival hangversenyt rendez. A hangverseny műsora: Mozart. Nyitány. Don Juan. Vonós négyes. Előadja: Vásáry István első hegedű, Vásáry András második hegedű, Ehrlich József ur mély hegedű, Vásáry József gordonka. Östen Th. Op. 193. Havasi gyopár idylle. Zongorán előadja: Nagy Jenő. Bloch J. 25. mű. Magyar ábránd. Hegedűn előadja: Balogh Margitka. Kafka J. Op. 80. Lengyel szerenád. Zongorán előadja: Ehrenfeld Irma. Kéler Béla. Alföldi bucsuhangok. Hegedűn előadja: Simonovits Andor. M. Weber. Op. 62. Rondo brillante. Zongorán előadja: Fülöp Eteika. Dancla Ch. Op. 118. Air varie Montecchi et Capuletti. Hegedűn előadja: Mandel András. a) R. Schumann. Op. 29. Zigeunerleben. b) M. Moszkovszki. Dances espagnoles. Zongorán előadja: Tótváradai Korniss Géza. Lehar F. Magyar ábránd. Hegedűn előadja: Vásáry István. Rákóczi-induló. Átírta Ehrlich József. Zongorára és zenekarra. Előadja zongorán 4 kéze: Fülöp Blanka és Etta. Első hegedű: Vásáry István, Mandel András, Simonovits Andor, Balogh Margit, Balogh László, Czeglédy Béla, Nagy Endre, Fráter Tibor. II. hegedű: Vásáry András, Kandel Imre. Mély hegedű: Csákány J. Gordonkán: Vásáry József, Balogh Gábor. Gordon: Balla Gergely. A hegedű számokat zongorán kíséri Ehrlich József.

— **Időjelzés.** Meteor az időjárásról a következőket jelenti: A 26-ik esomópont hatása alatt beállott hidegebb jellegű változás jeztösemnek megfelelőleg téliessre változtatta február hó végét, de a napon végbement jelenségek folytán a hideg nem fejlődhetett ki nagyobb mérvben, mindössze egy-két fokkal súlyosztva a nulla alá a hőmérőt s erősebb havazással fehérre téve a láthatárt. Márczius 1—2-iki enyhébb jellegű esomópont hatása alatt azonban a hőmérséklet egy-két fokkal a nulla fölé került, a havazás esőzésbe menve át, meghozva azon kellemetlen, nedves, nyirkos időt, a melyre nézve már január hó elején figyelmeztettem a tüdő- és más bajosokat, hogy a márczius nagymérvű és kellemetlen változásai elől, ha tehetik, enyhébb és állandóbb jellegű éghajlat alá meneküljenek. Ezt követőleg sem lesz márczius kedvező, kellemes hónap, igen sok esomópontjai, vagyis változási napjai folytán. Legközelebbi a 8-iki hideg jellegű, melyet megelőzőleg remélhetünk 2—3 napi állandóbb időt, minthogy a 2-iki és 8-iki esomópont közé esik néhány üres nap, valamint a 9. és 14. között. Márczius többi napjai igen zavaros hatásúak. Első fele hidegebb, tehát kellemetlen nedves, közepe szeles, zivataros esetleg csapadékos, vége már enyhébb ugyan, de miután a 24-iki változási nap hidegebb jellegű, így még mindig kellemetlen változásokat várhatunk. Márczius hó hátralévő változási napjai 8., 9., 14. 16., 17., 18., 20., 24., 26., 27., 29. és 31-re esnek.

— **Öngyilkos tanárjelölt.** Kolozsvárról írják: A szerelem ismét megkövetelte a maga áldozatát s csak a gondviselés óvó keze akadályozta meg, hogy a fájó

érzések e legújabb áldozata megszabadult attól, a mire örült kétségbeeséssel vágyakozott, az örök feledés birodalmától, a haláltól. Bessenyev György a neve a huszonkét esztendő fiatalembernek, ki lakásán öngyilkosságot akart elkövetni. — Bessenyei György, ki harmadéves tanárjelölt volt, beleszeretett egy bájos, ifju leánykába. — A leánynál azonban ne talált viszonzásra a szerelem. Megnyilatkozásainak rideg visszautasítása mélyen elkeserítette a különben is borongó melankóliára hajló fiatal ember lelkét s megérlelte benne azt a rettenetes gondolatot, hogy eldobja magától az életet. Karján és nyakán sebesítette meg magát élesre fent borotvával. A borotva azonban szerencsére nem talált fontosabb ereket s így Bessenyeinek csak mérsékelt súlyossága sérülései támadtak, melyeket a megrémült házbéliek által előhívott mentők bekötöztek s az öngyilkos fiatalembert a klinikára szállították át. A kórházban nyomban ápolás alá fogták Bessenyeit, ki immár eszméletlenül is van s bizvást remélhető, hogy néhány hét múlva teljesen felgyógyulván, keserű emlékek, de biztos orvosságnak fogja már csak tekinteni ezeket a szerelem okozta súlyos fájdalmakat.

— **Kiállítás Veszprémben.** Különösen érdekes mezőgazdasági ipari-, gazdasági gép- és állatkiallítás nyílik meg augusztus hó 28 án Veszprémben, melyen bemutatóra kerül az ós Bakonyvidék minden nevezetessége. A kiállítást a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület rendezi, mely kiállítás fővédnöke Tallián földmívelésügyi miniszter, a rendezőség élén pedig Kolossváry József főispán és Paur Odön titkár fáradoznak ezen speciális vidéki kiállítás rendezésén. A kiállításon a különleges bakonyi terményeken és faiparon kívül hely jut az egész ország minden érdekességének bemutatására is, miért is szívesen hívjuk fel vidékünk érdeklődőinek figyelmét is a veszprémi kiállításra. Bejelentési határidő július 1. Részletes felvilágosítást és bejelentési lapokat készséggel küld bárkinek is a „Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatala Veszprémben.

— **Meghívás.** A debreczeni függetlenségi kör tisztújító közgyűlést f. hó 13-án d. u. 1/2 3 órakor tartja meg a kör helyiségében, melyre a tagok ezennel meghívotnak. A közgyűlésnek tárgyai: 1. Évi jelentése a választmánynak. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Tisztikar és a választmánynak megválasztása. Debreczen, 1904. márcz. 8. Az elnökség.

— **Új pénzügyi titkár.** A debreczeni pénzügyigazgatásnál némi változás áll be, a mennyiben az egyik pénzügyi titkári állásra a pénzügyminiszter Nagy József pénzügyi titkárt helyezte át saját kérelmére Brassóból.

— **Esküv.** Dr. Nagy Kálmán járási orvos ma vezet oltárhoz Szártory Petronella urhölgyet Miskolcra.

— **A vasutasok Hieronymi miniszternél.** A vasutasok tegnap küldöttségileg tisztelegtek Ludvig Gyula elnök-igazgató-ság és Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternél s átnyújtották nekik a legutóbbi ülésen elfogadott pótemlékiratot. Hieronymi

Új szabadalom!

Rendkívül alkalmas, különösen nyitott kanálisoknál teljesen légmentes Clozettebetét, belől kívül zománczoltva, ülés deszkával együtt ára 10 korona. Kapható

Gerő József

légszesz- és vízvezeték berendezési mintaraktárában
 Hatvan-u. 4. Telefon 328. sz.

szívesen fogadta őket. Kijelentette, hogy főleg a sürgetés, mert a kérdést most már hamarosan megoldják. — Kijelentette azonban azt is, hogy újonnan beterjesztett kérelmeik mégis késleltetni fogják a megoldást. Kérte továbbá a vasutasokat, hogy arra a rövid időre, míg a megoldás bekövetkezik, tartózkodjanak a gyűlésektől. Igérte, hogy még többet fog tenni, mint a mennyt ígért.

Debreczen egészségügye. Dr. Sárvány Gyula, Debreczen város tisztviselője, városunk közegészségügyéről a következő jelentést terjesztette a közigazgatási bizottság ülése elé: A közegészségügyi viszonyok február hónapban kedvezőtlenebbek voltak, mint az előző hónapban, mert egy megbetegedések, mint a hálálozások nagyobb számmal fordultak elő. A megbetegedések főleg a légzőszervek hurutos és lobos bántalmiból állottak. Heveny ragályos betegségek közül a kanyaró és fültő-miriglob kis kiterjedésben járványosan és szelíd lefolyás mellett uralkodtak, míg vörheny, roncóló toroklob és bárányhimlő esetek szórányosan észleltek. Roncóló toroklobban 4, torokgyíkban 2, vörhenyben és hasihagymában egy-egy haláleset fordult elő.

Áthelyezett örnagy. Ő felsége Hill Ferenc örnagyot a gyulai 2-ik honvédelmi gyalogezredtől a debreczeni 3-ik gyalogezredhez helyezte át.

Tragédia a tárgyaló teremben. A szegedi kir. tábla tárgyaló termében mint nekünk írják, megrövidítő jelenet történt. Schmidt Antal, volt dúsgazdag zombolyai kereskedő ügyét tárgyalták. Vétkes bukás miatt a nagyikindai törvénytörés 300 koronára ítélte, de az ügyészség felebezése folytán a kir. táblához került az ügy. A tábla hat heti fogházzal sújtotta, de a kuria az ítéletet feloldotta s új tárgyalást rendelt el. Tegnapra volt beidézve a meghurcolt ember az új tárgyalásra. Alig kezdték meg a tárgyalást, jóformán a formalitásokon sem haladtak túl, mikor a vádlott elhalványodott szólni akart valamit, de aztán meglátorodott s összeroskadott. Bevitték a városi kórházba, a hol csakhamar meghalt. — Halálát szívszélhűdés okozta. A szerencsétlen ember nagy családjára iránt általános a részvétel.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mautner féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, — Mautner Ödön es. és kir. udvari magkereskedése Budapest, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. — Különösen felemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabona félek dus választéka.

Mentzénél van mindenféle, a mi szép, jó s a mi kéne.

TÁVIRATOK.

A képviselőházi ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órákor.)

Budapest, márczius 9.

Tisza István miniszterelnök ma indokolta a házszabályok módosítására vonatkozó javaslatát. A Házban, a felett, hogy tárgyalják-e a javaslatot, már meg is indult a szavazás, de az elnök mulasztása folytán, az igennel szavazók neveit nem helyesen jegyezték s így a szavazás semmis lett. Ebben a kérdésben tehát holnap lesz a szavazás, holnap indul meg az erősebb harc is. Minden jóslgatás daczára

nem lett éjszakai ülés, sőt az ülés 2 órákor délután véget is ért.

A képviselőház üléséről szóló tudósításunk a következő:

Tisza indokol.

Tisza István miniszterelnök az ülés megnyitása után hosszasan indokolja javaslatát. Azt hiszi, hogy hasznosabb eljárás nem alkalmazható a mai parlamenti viszonyok közt, mint a mit az ő javaslata felöllel s ilyen eljárással távolíthatjuk el azt a stagnálást, mely az ország politikai életében beállott.

Minden lehető garanciát kész nyújtani, hogy a házszabályok becsületesen feleljenek meg a módosítás által feladatuknak.

Igéri, hogy a revíziót becsülettel fogják keresztülvinni.

Közbeküldések: Az Iparbanknál is garanciát vállalt. Ismerjük az ilyen garanciákat!

Tisza: Az Iparbanknál 11 évi becsületes működés után nagy anyagi kárt vallottam.

Közbeküldés: Igen! Becsületes! Ismerjük!

Tisza nagy felindulással válaszol:

— A kik az én ottani működésemet meggyanúsították, azokkal én mindenkor szembeszálltam.

Pozsgay Miklós: Én szóltam, velem szálljon szembe!

Gróf Károlyi György: Megbukott az alapvizsgán!

Tisza: A klotürt nem akarja behozni: Parlamenti bizottságot akar kiküldeni, a mely a házszabályokat közmegnyugvásra dolgozná ki.

Változtatni kell a házszabály-reviziója és az alkotmány csődje közt. Visszatér az öt év előtti parlamenti harcokra. Dicséri Széll Kálmánt. És mégis kérdjék meg Széll Kálmán s az akkori miniszterelnököt, vajjon megvannak-e elégedve az akkori törvényalkotásokkal? — Azt fogják válaszolni, hogy nem, mert az ellenzék megakadályozta működésükben. Megvan győződve, hogy az ország örvény szélén áll. Szent és igaz ügyet véd és képvisel, ezt nyugodt lelkiismerettel mondhatja el magáról. — Ajánlja indítványát elfogadásra. (Jobb oldalon viharos taps, a baloldalon felkiáltások:

— **Hoch! hoch! Ez a halálos ítélet.**

Az obstrukció bejelentése.

Ugron Gábor szól ezután. Szerinte ezeket a javaslatokat tárgyalni nem lehet. Az ellenzék a nemzet jogaiért küzd, követeli a magyar nyelvet. Bejelenti a legkeményebb harcot.

Rátkay László. Ellenzi a Tisza javaslatának tárgyalását. Ha a javaslat keresztül megy, annak gyümölcsét azok fogják élvezni, a kik odaát a Reichsrathban ellenünk kezdet fognak.

Zichy Jenő gróf szól ezután: Hivatkozik egy több esztendővel ezelőtti prece-

densre, melynek értelmében Tisza javaslatát nem lehet tárgyalni.

Perczel elnök ezzel szemben felolvassa a naplót, melyben épen az ellenkezője foglaltatik annak, a mit Zichy mond.

Pozsgay Miklós személyes kérdésben szólal fel. Kijelenti, hogy a miniszterelnököt sérteni nem akarta. Ő csak az Iparbank kétes vállalatát tette szóvá. **Különben is egy Pozsgay mindig szembe szállhat Tiszával, de Károlyi György nem, mert egy Pozsgayt még sohasem nyilvánítottak kiskorunak.** (Általános derűtség.)

Közbeküldés: Most beszéljen a kiskoru.

Lengyel Zoltán, Tisza István és Perczel elnök közt házszabályvita fejlődött ki.

A szavazás.

Ezután megindul a szavazás a javaslat tárgyalásra való kitűzése felett, de az elnök tévedésből elfelejtette az igennel szavazók neveit jegyeztetni.

Mikor ez kiderült megsemmisítették a szavazást. E miatt aztán holnapra maradt a szavazás.

Incidens a karzaton.

E közben a karzaton incidens történt. Egy éltesebb ur tárgyalás közben lekiáltott a karzatról.

— **Éljen a független-párt. Abcsug a kormány. Éljen a magyar vezényleti nyelv.**

Az illetőt a teremőrök bevitték a háznagy terembe.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítás.

— Déli zárlat. —

Márczius 9

Készáru: 10-ig olcsóbb.

Buza áprilisra	8.44—8.45
„ októberre	8.38—8.39
Rozs áprilisra	6.66—6.68
Zab „	5.74—5.75
Tengeri májusra	5.39—5.40

VEGYES HIREK.

— **Ügghívás.** A debreczeni ipartestület kebelében szervezett békéltető bizottság alapszabályainak 2-ik §-a értelmében a békéltető bizottság 72 rendes és 48 póttagból áll. A rendes tagok felerészét a testület előjáróságának tagjai, felerészét pedig a testülethez tartozó iparosok összes segédei által maguk közül választott segédek képezvén, felhivom Debreczen sz. kir. város képesített ipart üző összes segédeit, hogy a nevezett békéltető bizottság segéd tagjainak, ugyszintén az ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlési kiküldött segéd tagok megválasztására f. évi márczius 13-án d. e. 9 órákor az „Iparos otthon“ disztermében (Simonffy-u. 1 sz. 3-ik lépcső, 2-ik em.) tartandó segédgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: 1. 36 rendes és 36 békéltető bizottsági póttag választása. 2. 60 ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlési kiküldött választása. Végh Gyula, főkapitány helyettes.

— **A „Siketnémákat Gyámoító** Debreczeni Egyesület“ f. évi márczius hó 16-án d. e. 11 órákor, a vármegyeház nagytermében rendes közgyűlést tart. — Tárgysorozat: Elnökválasztás. Az igaz-

gatótanács jelentése az egyesület eddigi működéséről. A felügyelő bizottság jelentése a pénztári számadásokról és a felmentvény megadása feletti határozat. Az évi költségvetés megállapítása. A felügyelő bizottság tagjainak választása. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés előtt 3 nappal az elnökségnél beadattak.

— **Szállítók figyelmébe.** A tomesvári hadtestparancsnokság intendánsága a debreczeni rendes lovassági laktanya maroktányos üzletére pályázatot hirdet. A szerződés 1904. évi május 1-étől 1905. évi szeptember végéig való érvénnyel lesz megkötendő, a mennyiben azonban különösen kedvező ajánlat tétetnek: 1906. évi december végéig való érvénnyel fog megkötettni. A verseny tárgyalás 1904. évi márczius hó 21-én d. e. 10 órakor lesz a debreczeni rendes lovassági laktanya parancsnoksága előtt megtartva. A hirdetmény és ajánlati minta a debreczeni kereskedelmi és iparkamara bejártán kifüggesztetett. Nyomatványok ingyen a hadtest hadbiztonságánál és a laktanya parancsnokság hivatalos helyiségében a hivatalos idő alatt (d. e. 9—12-ig) kaphatók, hol a közelebbi részletek iránt is készséges felvilágosítás nyerhető. Bónusz 140 korona, mely 14 nap alatt 280 korona óvadékká egészítendő ki. Ajánlatok irásban, 1 koronás bélyeggel ellátott közvetlen a laktanya parancsnoksághoz küldendő.

— **Folytatólagos közgyűlés.** A folyó hó 6-án felüggesztett ipartestületi betegsegélyző pénztári közgyűlés folytatólagos megtartásának határidejéül folyó hó 13. napjának délelőtt 10 órája állapított meg. Midőn az érdekelteket erről értesítjük, egyúttal mihez tartás végett közöljük, hogy ezen közgyűlésen a pénztári alapszabály 26. §-a értelmében csakis közgyűlési kiküldöttek jelenhetnek meg, a kik részére az „Igazoló-jegy”-ek kézbesítettni fognak.

Nyilatkozat.

A Szent-Anna-utczai lakosok hangzatos és kényelmes czégére alatt izetlenkedik valaki vagy valakik a Szabadság 9-iki számában. Kijelentem, hogy az utczával nem vitázok; de személyenkint bárkivel vagy bárkikkel szívesen bocsátkozom polemikába e kérdésben, melynek mentől mélyrehatóbb ismertetését helyén valónak gondolom.

Ne rösteljék hát neveiket aláírni ama t. Szent-Anna-utczai lakosok.

Dr. Burger Péter.

Ünnepélyek.

1848 márczius 15. Ezt a drága örökséget minden esztendőben megüli Debreczen hazafias közönsége, hogy gazdag, kincses házából hazafiai lelkesedést merítsen; nemzetünk öntudatát, nemzetünk szívének dobbanását még erősebbé, még hatalmasabbá tegye. A mult lelkesítő képei kell, hogy itt elevenebbek, szívesebb, lelkesítőbbek legyenek. És mikor a magyar dal ápolásában és fejlesztésében működő Kossuth-dalkör is a nagy nap emlékére méltó ünnepet rendez, méltán megérdemli a közönség pártfogását. Márczius 15-ik előestéjére a Kossuth-dalkör dalestélyt rendez a következő műsossal: 1. Nyitány. Kiss Béla zenekara által. 2. Hymnusz Erkel Ferenczről. Zenekar kísérettel előadja a dalkör. 3. a) „Talpra magyar!” Petőfitől. Szavalja: Ungvári Sanyika.

b) „Talpra magyar!” Ifj. Szotyori Nagy Károlytól. Előadja a dalkör. 4. Kossuth dala, Gál Ferenczről. Előadja a dalkör. 5. Honvéd zászló, Kernertől. Előadja a dalkör. 6. „Kossuth induló” Mérytől. Előadja a dalkör. Műsor után táncz. Belépti-díj személyenként 2 korona. — Család-jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este 8 és fél órakor.

A Petőfi dalkör estélye.

A „Petőfi dalkör” 1904. évi márczius hó 15-dikén, kedden az „Arany-Bika” szálloda disztermében, a márczius 15-iki alapjára dal, zene, szavalat, szabadelőadás, társas vacsora és tánczcal egybekötött ünnepi estélyt rendez. Az estély műsora: Nyitány. Magyar Testvérek zenekarától. Győzelmi dal. Huber Károlytól. Előadja: a Petőfi dalkör. Szabadelőadás. Dr. Ferenczy Gyula ev. ref. főiskolai tanár úrtól. Népdalfűzér. Lányi Ernőtől. Előadja: a Petőfi dalkör. A szabadságharc Apoteozisa. Irta és szavalja: Baja Mihály II. éves hittanhallgató úr. „Talpra magyar!” Petőfitől. Előadja: a dalkör. A műsor befejezése után társasvacsora. A diszteremben felterített asztalok mellett csupán csak azok foglalhatnak helyet, kik vacsora-jeggyel bírnak; mások az oldalfolyosókon, a futópamlagokon és a páholyokban nyerhetnek elhelyezést. — Páhalyokat illetéktelen egyéneknek elfoglalni tilos. Egy társasvacsora-jegy ára 2 korona. A pontos kiszolgálásért Németh András jóhírű vendéglője kezeskedik. A ruhatárban nagy darabért 20 fillér, kicsiért 10 fillér fizetendő. Tagsági aláírások Márton Gyula pénztárnok urnál eszközölhetők. Felülfizetéseket a nemes czélra köszönettel fogadnak és nyilvánosan nyugtáznak. Vacsora után táncz! Az estély kezdeté pont 7 órakor. Belépti-díjak: Személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. A kör alapítói és rendes tagjai s hozzátartozóik a fenti áraknak felét fizetik.

— **Emlékünnep.** A „Debreczeni Iparos Ifjak Önképző Egyesülete” folyó év 1904. márczius 13-án vasárnap az „Iparos Otthon” disztermében Simonffiteza 1. szám, márczius idusának emlékére tánczcal egybekötött emlékünnepélyt rendez. — Az alábbi műsossal: Nyitány; előadja Kiss Gyula és zenekara. Talpra magyar! Petőfi Sándortól, szavalja: Kaliczky Ernő. Felolvasás; irta és felolvassa: dr. Körössy Kálmán. Márczius 15; Jakab Ödöntől szavalja: Grünfeld Herman. Kossuth dalok; előadja: Kiss Gyula és zenekara. Belépti-díj: Személy-jegy 1 kor. 20 fillér, család-jegy 3 személyre 3 korona. Előre váltott jegyek személy-jegy 1 kor., család-jegy 2 korona 40 fillér.

— **Irodalmi ünnep.** A debreczeni evang. református főgymnasiunai Önképzőkör, a főgymnasiunai Zene-kör közreműködésével folyó évi márczius hó 12-ik napján, szombaton d. u. 5 órakor a főiskola disztermében Petőfi emlékére irodalmi ünnepet rendez a következő műsossal: Megnyitó beszéd. Tartja Csűrös Ferencz dr., az Önképzőkör felügyelő tanára. Petőfi nóták. Előadja a főgymnasiunai Zenekör. Óda. Irta Julow Viktor 8. o. t. Szavalja Peleskey Sándor gymn.

7. o. t. Alkalmi beszéd. Tartja Oláh Béla gymn. 8. o. t. az Önképzőkör elnöke. Petőfi: „Te vagy, te vagy barna kis lány.” Magyar ábránd, Székely I.-től. Zongorán előadja: Tatay Zoltán gymn. 7. o. t. Petőfi: Tündéralom. Szavalja: Kádár István gymn. 8. o. t. Cipruslombok Etelke sirjáról. Értekezés. Irta és felolvassa: Eöry Kálmán gymn. o. t. Hubay: Mazurka A-moll. Hegedűn előadja: Schenk István gymn. 8. o. t. Zongorán kíséri Tatay Zoltán gymn. 7. o. t. Mily szép a világ. Költemény Petőfitől. Szavalja: Nagy Imre gymn. 8. o. t. Rákóczi-induló. Előadja a főgymnasiunai Zenekör.

— **Hazafias estély.** A magyar királyi államvasutak debreczeni műhelyében fennálló „Egyetértés” Önképzőkör, Dal- és Zeneegylet 1904. évi márczius 15-én, saját pénztára javára a „Margit” fürdő disztermében tánczcal egybekötött hazafias estélyt rendez. — Az estély műsora: Induló. Előadja Kiss Gyula kedvelt zenekara. Szinpadi jelenet. Verő György „Hadak útja” cz. színműből. — Talpra magyar! Sz. Nagy Károlytól. Előadja a dalkör. Az ó-szönyi ütközet, szinpadi jelenet. Verő György „1000 év” című színműből. „Márczius 15.” Tompa Kálmántól. Szavalja Menyhárt Rózsika. Kossuth nóta. Lányi Ernőtől. Előadja a dalkör. Kezdeté este pont 8 órakor. Belépti-díj: I. hely 2 kor., II. hely 1 kor. 60 fillér.

INGATLANOK FORGALMA.

Ari Károly és neje Deák Zsuzsánna veszik a debreczeni 7536. sztjkvben foglalt 100 négyszögöl csapókeri szőlőt Szabó János és neje Dári Klárától 1600 kor.

Szücs István és neje Bancsi Zsuzsánna veszik a debreczeni 3470. sztjkvben foglalt 394 négyszögöl csapókeri szőlőt özvegy Szalai Józsefné Varga Sárától 600 kor.

Posta János veszi a debreczeni 7685. sztjkvben foglalt 2 hold 1150 négyszögöl ondódi földet Barottai Béla, József, István és Erzsébettől 1800 kor.

Kovács Ferencz és neje Csige Róza veszik a debreczeni 3974. sztjkvben foglalt 229 négyszögöl homokkeri szőlőt Sipos Péter és neje Szőke Sárától 1100 kor.

Tóbes István és neje Pákozdi Sára veszik a debreczeni 7045. sztjkvben foglalt 556 négyszögöl tégláskerti szőlőt Nagy András és neje Hajdu Juliánától 1120 kor.

Kerékgyártó Mihály és neje Nagy Zsuzsánna veszik a debreczeni 3462. sztjkvben foglalt 306 négyszögöl csapókeri szőlőt Nagy István és neje Salánczi Sárától 1020 kor.

Oláh Juliánna veszi a debreczeni 374. sztjkvben foglalt Bercsényi-utca 109. számú házat özv. Oláh Györgyné Szakács Kiss Rozáliától 8400 kor.

Nyilvános nyugtázás.

A homokkeri imaházra Sövényi István gyűjtőívén a következők adakoztak:

Dr. Almási 2 korona, özv. Hrabéczy Antalné 2 korona, Blattner Gyula 1 korona, Kölesönsegélyző-egylet 2 korona, Zsurzsa István 1 korona, Károlyi Sándor 2 korona, Mecz 10 korona, Ess 2 korona, Körner 2 korona, Roncsik Lajos 2 korona, Komáromi Antal 2 korona, Rác Lajos 1 korona, dr. Tóbi Elek 1 korona, V. I. 2 korona, Békési Lajos 1 korona, Urbanovics Miksa 2 ko-

rona, Csurka János 3 korona, dr. Medgyaszai 1 korona, Harangi Sándor 10 korona, Szabó, Szürszabó, Kalapos T. 4 korona, Turai Farkas 2 korona, Rosenberg Adolf 2 korona, R. R. 1 korona, Váray János 1 korona, Veréb István 1 korona, Erőss Jakab 1 korona, Rankay György 2 korona, Cziczó Lajos 1 korona, Veigher Károly 2 korona, Weisz Márton 1 korona, Darvas Miksa 1 korona, Szliuka István 2 korona, Csalán Márton 40 fillér, Gyarmati Pál 60 fillér, Erdélyi József 2 korona, Rácz József 40 fillér, V. N. 40 fillér, Bátori Gábor 1 korona, Rossi Primó 1 korona, Huszár Sándor 1 korona, Neuman 40 fillér, Szeredi József 1 korona, Szilágyi Gábor 3 korona, Kemény János 1 korona, Németh Mátyás 60 fillér, Rankli 1 korona, Mayer József 2 korona, Göczey István 2 korona, Csikes Ernő 1 korona, Rosenberg A. öz. és fiai 2 korona, öz. Balogh Jánosné 2 korona, Bódogh Zsigmond 2 korona, Papp Testvérek 2 korona, Andirkó Gábor 5 korona, Molnár Ambrus 2 korona, Somogyi Pál tanár 10 korona, Dávid Sándor 3 korona, Dávid Zoltán 1 korona, N. N. 60 fillér, Nagy András 2 korona, Tóth Sándor 10 korona, Kovács József 40 fillér, N. N. 1 korona, Szabó József 1 korona, Pálmafi Pál 1 korona, Erdélyi Gábor 40 fillér, Komlóssy Arthur 3 korona, Dalmi Kálmán 2 korona, Konez Dezső 2 korona, Budaházy Zoltán 2 korona, Szepessy Antal 4 korona, Kövesdi Erzsébet 1 korona, Kovács Károly 2 korona, Lőfkovics Arthur 4 korona, öz. Szabó Ferenczné 2 korona, öz. Erdődi Mihályné 4 korona, Püspöki Imréné 40 fillér, Rácz György 40 fillér.

(Folyt. köv.)

REGÉNYCSARNOK.

Csárdai történet.

Irta: Harangi József.

(10)

Enekes Mátyás tehát egy csomó tapasztalattal és ijedtséggel terhelve megérkezett a csárda ajtajához, be akart lépni, de az zárva volt.

— Nyisd ki! nyisd ki! nyisd ki! — kiáltá még jobban megszeppenve, hogy ha küna reked, isten legyen irgalmas, kegyelmes a lelkének; mert ha meg nem eszik a kísértetek, hát megesszik a farkasok; ha pedig azok sem, akkor megfagy az ajtó előtt, mivel most haza menni a faluba, a temető mellett, kész veszedelme volna.

Mélységes hallgatás felelt belülről.

— Nyissa ki az ajtót, Vastag János uram! — kiáltá újra — én vagyok itt, én, én — a — hozom a — hozom a...

— Ki van ott? — hangzott belől a Kaszás Máté szava.

— Én, én, — a — kicsoda is vagyok én, uristen? — a — a kántor, a kántor, — hozom a — hozom a...

— Mit hoz kántor uram?

— A kísértet — nem tudom, mit hozok, valami van a markomban!

Erre a beszédre összenézett odabenn a csapláros, meg a temetősz. Megismerték a kántor hangját s úgy látszik, rendkívül csodálkoznak azon, hogy azt nem vitte el az ördög. Jó darabig csodálkoztak ott szótlanul és tétlenül, végre hozzáláttak a torlasz eltakarításához.

Miután felnyitották az ajtót, bebocsátozták Enekes Mátyás urat és közrefogták őt. Vastag Jankó előlről nézte, Kaszás Máté hátulról; közben-közben egyetértő pillantásokat váltottak egymással, a mik körülbelül azt mondhatták: "elől rendbe van!" — "hátról is rendbe van!" — e szerint egy darabban jött vissza.

Jankó egyet lökött a fején, berugta és

most már gondosan bezárta a nyitva maradt ajtót, hogy be ne mehessen a szél; azután visszaült a kemence mellé. Felhuzta és leeresztette a jobb vállát; a mivel azt a nézetét fejezte ki, hogy nem nagy csoda, ha ilyen sovány kántor az ördögnek sem kell, hisz nincs rajta semmi harapni való.

— Adjanak egy pohár bort, mert majd megfagyok! — lihegő Mátyás, félig alélisan hullva a boglyakemence padkájára.

Kaszás Máté azután, mivel a csapláros nagyon mélyen gondolataiba merülve, nem hallotta a szót, fölemelt egy őrost a söntéből s a kántor elébe tette.

— Igyék kánt'ram, az Isten áldja meg, de megijesztett!

Enekes Mátyás lehajtott egy-két pohár bort, a mitől hamarosan jobban lett; visszanyerte hidegvérét, lassankint még a jó kedve is kezdett visszatérni. Közelebb huzta magához a gyertyát, elővette zsebéből azt a könyvet, a mit a kísértettől rabolt és a fedelén ezt olvasta: "Napló".

— Mi az ördög! — szólt — ez a kísértet naplója! No, még ilyet sem olvastam!...

Kaszás Máté biztos helyen érezvén magát a kancsó és a kántor oldala mellett, mohó kíváncsisággal szemlélte az ördögös könyvecskét; de kíváncsiságához csakhamar aggodalom is járult, a mi megszólalására bizgató:

— A kísértettől vette azt el, kánt'ram?

— Attól lát! Ugyan kitől vehettem volna el mástól?

— Hát kibékült vele kánt'ram, vagy jószántából adta oda?

— Mit beszél itt össze-vissza? Elég az hozzá, hogy ez a könyv itt van és a kísértettől vettem el.

— Hát a kísértettől mi lett?

— Elszaladt, — mert nem kísértet volt, hanem ember.

A temetősz. hitetlenül rázta a fejét.

— Már én csak a'mondó vagyok, nem jó lesz felnyitni azt a könyvet; mert hátha valami ördögös könyv, a kiből olyan pernahajder lelkek jönnek ki, a kik hátrafelé csavarják az ember fejét?

Vastag Jankó is e hitének adott kifejezést fejének egy bólintásával, egyuttal két tenyerébe hajtá a fejét, odaszoritotta erősen, hogy valamiképp csuffá ne tehessék a szellemek.

A kántor azonban figyelembe sem vette aggodalmukat, kinyitotta a naplót és olvasta:

„1849 október 20. — Taraczkó Jenő.“

— Micsoda az, a mit kánt'ram olvas?

— Kérdé a temetősz., — a meghalt fiatal gróf ur neve?

Még Vastag Jankó is annyira elbámult azon, a mit a kántor olvasott, hogy kiejtette a pipát a szájából.

— Ugy van, Kaszás, úgy van, — felelé Mátyás ur — nemcsak a név, hanem úgy látszik, a napló is az övé. De miképpen került ez a kísértet kezébe?

— Bizonyosan kilopta a koporsóból!

— Az meglehet, de meg kell bizonyosodnom a dolog felől.

— Megint vissza akar menni a sirboltba?

— Az fölösleges volna. Atolvasom ezt a naplót, lássuk mi van benne; hallgassák meg maguk is.

— Mit akar, kánt'ram? Az istenkísértés lenne! Egy betűt se olvasson el abból a gonosz könyvből, mert különben mindnyájukat elvisz az ördög!

A csapláros is ebben a hitben volt s e hite annyira erőt vett az elméjén, hogy öntudatlanul megmarkolta az előtte álló boros kancsót. Ha elviszi az az ördög, hát vigye avval együtt.

— Maga nagyon babonás ember, Kaszás, — mondá a kántor, — de én arra mitsem adok. El fogom olvasni a naplót, maguk pedig hallgassák.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán, márczius hó 9-én, bérlet
133-ik szám „A“

Brankovics György.

Dráma.

Holnap, csütörtökön, márczius hó 10-én,
bérlet 134-ik szám „B“
először:

Fecskék.

Államilag ólomzárolt luczerna és löheremag. eredeti északnémetországi kakarmán repamagvak valamint vetemény- és virágmagvak legjobb minőségben és napi áron kapható

Deusch Albert és Fia

magkereskedésében, Hatvan-utca 9-dik szám.

Ügynököket keres

a 25 év óta fennálló, 6-szor éremmel kitüntetett teke-gyár, egy saját gyártmányainak, mint néhány újdonság, vendéglőkben szükséges játékszereknek, magas provízió melletti terjesztésére. Ajánlatok referenciák közlése mellett, — e czimre küldendők:

Klent C. Braunau i. B.

Teke-árakra nézve a megrendelések gyűjtését magánházakban, 1903. január 1. óta a csász. kir. minisztérium megegyedte.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rakások a felragaszokon láthatók.

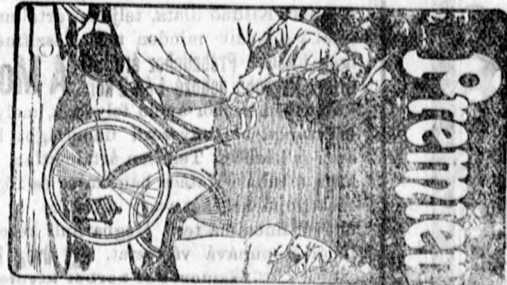
Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézaná

30 év óta Első minőség.

Évi készítmény 49.000 kerékpár.

Arfegykek ingyen és bérmentve.
Hillman, Herbert & Cooper,
(The Premier Cycle Co. Ltd.) Coventry (Angol-ország), BEER I. B., Nurnberg-Doos.

